

Homília na sviatok svätého Františka, Františkánsky kostol Trnava 3.10.2026

Drahí bratia františkáni, milí spolubratia kňazi, bratia a sestry v zasvätenom živote, drahí bratia a sestry, ďakujem vám, že dnes večer môžem byť s vami. Je pre mňa veľkou radosťou sláviť svätú omšu práve tu, vo františkánskom kostole, v predvečer sviatku svätého Františka z Assisi. Pred osemsto rokmi, 3. októbra 1226, sa skončila jeho pozemská cesta. Pre mňa je tento večer aj osobný. Nosím Františkovo meno; je mojím krstným patrónom. Mám ho vo veľkej úcte a modlím sa k nemu. V tomto jubilejnom roku som sa mohol modliť aj pri jeho vystavených ostatkoch. Keď tu dnes stojím spolu s vami, nechcem o ňom hovoriť iba ako o veľkej postave z minulosti. Chcem sa spolu s vami pýtať: **Čo môže František povedať nám, ktorí žijeme dnes?**

Pomôže nám jeho Závet. František ho napísal na sklonku života a spomína v ňom, ako ho Pán viedol. Keď sa obzerá späť, nehovorí predovšetkým o tom, čo dokázal on sám. Opakovane hovorí: „Pán mi dal.“ Pán ho priviedol medzi malomocných. Pán mu dal bratov. Pán mu ukázal cestu evanjelia. V tom je kľúč k jeho životu: František dovolil Bohu, aby ho viedol aj tam, kam by sa sám neodvážil ísť. Chcem sa s vami zastaviť pri troch výzvach, ktoré z jeho života zaznievajú aj po ôsmich storočiach.

Po prvé: Neobíd' človeka, ktorého je ťažké milovať.

František vo svojom Závete úprimne priznáva, že pohľad na malomocných sa mu zdal trpký. Nehovorí o sebe ako o človeku, ktorý od začiatku všetkých objímal. Hovorí: „Sám Pán ma priviedol medzi nich.“ A keď im preukázal milosrdenstvo, to, čo bolo trpké, sa mu premenilo na sladkosť duše i tela. To je pozoruhodné. Zmena sa nezačala tým, že by si František povedal: „Odteraz budem mať ku každému pekný vzťah.“ Začala sa stretnutím. Priblížil sa k ľuďom, od ktorých si predtým držal odstup. A práve tam spoznal, že Pán mení jeho srdce. Kto je „malomocným“ v našom živote? Dnes to môže byť človek, ktorého ostatní obchádzajú, pretože je chorý, starý, alebo osamelý. Môže to byť aj niekto, kto nás sklamal a s kým sa nám ťažko rozpráva. Alebo človek, ktorému sme už v duchu prisúdili nálepku a prestali sme sa zaujímať o jeho príbeh. František nás nevyzýva k veľkým slovám o láske. Pozýva nás urobiť krok k človeku. Navštíviť ho. Vypočuť ho. Osloviť ho menom. Preukázať mu milosrdenstvo tam, kde sme mali chuť odvrátiť zrak. Ježiš hovorí: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“ František bral tieto slová vážne. A práve preto zostáva jeho príklad taký živý.

Po druhé: Dovoľ Bohu, aby ti dal bratov.

V Závete František píše jednoduchú vetu: „Pán mi dal bratov.“ Hovorí o nich ako o dare. Bratov si nevybral podľa toho, či majú rovnakú povahu, názor alebo schopnosti. Prijal ich do života a učil sa s nimi žiť podľa evanjelia.

Aj toto je veľmi aktuálne. Vieme sa rýchlo spojiť s ľuďmi, ktorí si myslia to isté čo my. Rovnako rýchlo sa vieme vzdialiť od tých, ktorí vidia veci inak. Niekedy sa rozdelenie dostane až do našich rodín, farností či spoločenstiev. Svätý František nám pripomína, že bratstvo sa ukáže práve vtedy, keď druhý človek nie je presne podľa našich predstáv. Jeho život v chudobe s tým úzko súvisí. Nešlo iba o to, koľko vecí človek vlastní. Išlo o slobodu nemať všetko pod kontrolou, ndržať si pre seba všetok priestor a nepristupovať ani k ľuďom, akoby nám patrili. Človek, ktorý potrebuje mať vždy posledné slovo, len ťažko vytvára pokoj. Svätý František prijal od Pána pozdrav: „Nech ti Pán dá pokoj.“ Tento pozdrav má váhu vtedy, keď sa pokoj pokúšame priniesť do konkrétneho rozhovoru, do svojho domu, medzi bratov.

Bratia františkáni, za váš život a službu dnes ďakujem aj osobitne. Svet potrebuje vidieť ľudí, ktorí sa usilujú žiť ako bratia. Ľudí, ktorí si vedia navzájom pomôcť, požiadať o odpustenie a začať znovu. Je to náročné v každom spoločenstve, aj v reholnom. Práve preto je také cenné, keď sa o to každý deň usilujete. Všetkých nás sa týka otázka: Kde môžem tento týždeň urobiť krok k pokoji? Možno stačí zavolať človeku, s ktorým sme dlho nehovorili. Možno prestať šíriť slovo, ktoré niekoho zraňuje. Možno dať druhému príležitosť vysvetliť, čo prežíva. Aj takto sa začína bratstvo.

Po tretie: Ži tak, aby si mohol svoj život odovzdať Bohu.

Dnes večer si pripomíname Františkovu smrť. Jeho Tranzitus nás preto vedie aj k otázke, ktorej sa neradi dotýkame: Ako sa pozeráme na koniec vlastného života? František poznal chorobu a bolesť. Na konci života už nemal síl nazvyš. Keď v Chválospeve stvorenia hovorí o „sestre telesnej smrti“, nehovorí to človek, ktorý nevie, čo je utrpenie. Hovorí to človek, ktorý prešiel svojou cestou s Kristom a dôveruje mu aj pri jej poslednom kroku. Pre mnohých z nás je táto téma veľmi blízka. Niektorí sa stará o chorého rodiča. Niektorí nedávno stáli pri lôžku blízkeho človeka. Niektorí majú obavu z vlastnej choroby alebo samoty. Dnes večer nemusíme predstierať, že sa nebojíme. Môžeme tieto obavy priniesť Kristovi. On sám prešiel smrťou a svojím zmŕtvychvstaním nám otvoril nádej. Svätý František nás učí aj niečo veľmi praktické: na pokojný odchod sa pripravujeme tým, ako žijeme dnes. Keď sa zmierime, kým je čas. Keď povieme blízkym, že ich máme radi. Keď sa naučíme prijímať pomoc a nespoliehať sa iba na vlastné sily. Keď v modlitbe zverujeme Bohu dni, ktoré máme pred sebou.

Pri tejto svätej omši môžeme urobiť práve to. Prichádzame ku Kristovi, ktorého si František tak hlboko ctí v Eucharistii. Prichádzame so svojou vďakou i obavami. Prosíme ho, aby nás učil dôverovať: v živote, v chorobe i v hodine smrti.

Drahí bratia a sestry, pred osemsto rokmi odišiel František z tohto sveta. Jeho Závet nám však stále kladie otázky, od ktorých sa nedá len tak odísť. **Koho obchádzam? Koho mi Pán dáva za brata? Čo potrebujem dnes zveriť do jeho rúk?**

Spolu s vámi dnes prosím príhovor svätého Františka, aby nás tento svätec priviedol bližšie ku Kristovi. Nech nám vyprosí odvahu pristúpiť k človeku, ktorý potrebuje našu blízkosť; trpezlivosť budovať pokoj; a dôveru, s ktorou raz aj my odovzdáme svoj život Pánovi. Svätý František z Assisi, oroduj za nás. Amen.